

פ ר ט י כ ל מס.ג/29

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום
שלישי, כ"א אדר א', תשי"א (27.2.51)
בשעה 8.30

נ ו כ ח ו: נ. ניר - סגן יו"ר הכנסת

חברי הועדה:

- י. הררי - היו"ר
- פ. אילנית
- ד. בר-דב-האי
- ס. בן-עמי
- ה. ברגר
- י. ברץ
- א. י. גרינברג
- א. ג'רג'ורה
- צ. יהודה
- י. כסה
- א. מזור
- ע. מימון
- מ. נורוק
- י. סרלין
- א. ציזלינג
- א. תבורי
- ז. גלוסקא (בזכות דעה מייצגת)

מוזמנים:

- י. קרן-צבי - מטעם משרד המשפטים
- פרופ. י. שקי-
- מ. רוזטי - מזכיר הכנסת
- א. צידון - סגן מזכיר הכנסת

ח ס ר ו:

- מ. ארגוב
- י. בר-יהודה
- י. בדר
- ש. כץ
- ת. טובי
- פ. יערי
- א. רזיאל-נאור
- נ. ילין-סוד (בזכות דעה מייצגת)

- א. חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם.
- ב. מכתבו של חבר הכנסת פ. ברנשטיין בענין צנזורה על מכתבי חברי הכנסת.
- ג. מכתבו של חבר הכנסת ת. טובי בענין חסינותו הפרלמנטרית.
- ד. חשבונות של שיחות טלפוניות של חברי הכנסת.
- ה. מסקנות ועדת המשנה לעניני שכר.

א. י. גרינברג:
לדעתי חסר בחוק הזה סעיף שיגדיר מה גורלו של חבר, שבוטלה חסינותו, לאחר שהועמד למשפט למשפט, וריצה את עוונותיו - האם הוא מקבל את חסינותו בחזרה באופן אוטומטי?

היו"ר י. הררי:
אם הסרת החסינות היא למקרה מסוים - אין כל בעיה; שאלתך היא רצינית מאד וחשובה מאד במקרה של הורדה טוטלית של החסינות, כי אז היא מתעוררת.

ד. בר-רב-האי:
אם החסינות הורגה לתקופה מסוימת - בתום תקופה זו מתחדשת חסינותו של החבר.

היו"ר י. הררי:
לדעתי יש צורך לתת אפשרות לכל חבר שבוטלה חסינותו החלקית או הכללית, לבקש לחדש את חסינותו.

ד. בר-רב-האי:
הדרך הזו פתוחה בפניו.

היו"ר י. הררי:
את החסינות מורידים לענין מסוים ולא לתקופה מסוימת, ויכול להיות מקרה שמגישים תביעה נגד חבר כנסת והוא זוכה, ומגישים נגדו את התביעה בשניה ובשלישית, משום שחסינותו בוטלה לאותו ענין. יש לאפשר לו לפנות ולבקש לחדש את חסינותו.

ד. בר-רב-האי:
יש לבקש את ביטול חסינותו לפני שמגישים כל תביעה ותביעה. היועץ המשפטי צריך לפנות ולבקש ביטול התביעה.

היו"ר י. הררי:
מבנה החוק הוא "לפי ענין מסוים ולא לפי תביעה". יכול להיות מקרה של הגשת משפט נגד חבר אחד והוא יצא זכאי; יבואו ויאשימו אותו בענין שני, הקשור לאותו ענין שבגללו הורידו את חסינותו - אינני מבין מדוע לא לאפשר לו לפנות בבקשה לחדש את חסינותו.

ד. בר-רב-האי:
אני מציע לקבוע כלל שחבר כנסת יוכל תמיד לבקש לשנות החלטה שנתקבלה ולהחזיר לו את חסינותו.

א. י. גרינברג:
טרם קבלתי תשובה על שאלתי: לאחר שחבר כנסת בא על ענינו - האם הוא מקבל חזרה את חסינותו?

היו"ר י. הררי:
אם הורידו את חסינותו לגמרי - הוא חסר חסינות עד אשר הוא מקבל אותה חזרה.

הפסקת הכהונה: ניסיון חבר הכנסת על פשע, רשאיית
הכנסת להחליט על הפסקת כהונתו
בכנסת לתקופת מאסרו.

סעיף 12:
=====

ע. סימון:
אני מתנגדת בדרך כלל לחוק החסינות ואני עוד
אבקש להסתייג מכל החוק. אך בקשר לסעיף זה,
יש לדעתי לקבוע, שאדם שנאסר בגלל מעשה פשע - נפסקת כהונתו בכנסת אוטומטית.

פ. אילנית:
אני מציע להשאיר את הסעיף כלשונו. הכנסת
רשאית בכל עת להחליט על הפסקת כהונתו במקרה
שעשה מעשה פשע.

ד. בר-רב-האי:
יש משהו הנובע מתוך עצם העובדה של בחירת איש
לתפקיד. יש ספקות אם מישהו בכלל רשאי לשלול
מן הנבחר את זכותו להיות נבחר. הכנסת רשאית להחליט רק דבר אחד: אתך איני
רוצה לשבת - איני רוצה שתכנס לבנין. זהו אקט של הגנה עצמית של קולקטיב -
במקרה שלנו של 120 איש - ששם לעצמו גדר ואומר: לא עם כל אחד אני מוכן
לשבת יחד. לפי תפישתי למשל, לא בא במקומו חבר אחד, במקרה שהכנסת מוציאה
אותו; היא רק שוללת ממנו את האפשרות להשתתף בישיבות; היא שוללת ממנו את
האפשרות לקחת חלק בעבודת הועדות. אבל איש אינו יכול לקחת ממנו את
האטיקט של "נבחר".

מה זה פשע? ההגדרות הן מאד סתמיות; אנחנו
הצלחנו לתרגם לעברית את המושג פשע מהחוק הפלילי האנגלי. נתאר לעצמנו
שחבר עשה פשע שפובע בפעולה פוליטית - אני אהיה האחרון, במקרה קונקרטי
זה או אחר, להגן על חבר כנסת שנאשם בבגידה או המקבל בזרועות פתוחות
צבא זר או ששר המנונים לצבא זר. זאת היא בעיה, ששום מדינה בעולם לא
היתה מסכימה לה. הכנסת רשאית לבטל או להחליט על ביטול כהונתו, אבל
אין הדבר נעשה באופן אוטומטי, כי אין לבטל את העובדה שמספר בוחרים
מסוים, בחר בו.

ע. סימון:
אמרת כבר פעמים רבות, שכלקטעיפים בחוק הזה,
אינם אלא מחפשים דרך כיצד "לטהר את השרץ".
מחפשים כל מיני דרכים כדי להגדיר את המלה "פשע". לדעתי, אם מישהו גונב
שתי תרנגולות, יש בזה משום פשע. אם אדם נאסר - סימן שפשע וחברותו בכנסת
צריכה להפסק באופן אוטומטי.

הי"ר י. הררי:
עליך לדעת, חברת הכנסת סימון, שאין מינימום
בעונש. העבירה יכולה להיות חמורה מאד ולהקרא
עבירה של פשע ובית-הדין יכול לקבוע את הנאשם על פשע, בגרוש אחד - ובגלל
זה הוא יחדל להיות חבר כנסת? נניח, שחבר כנסת דרס מישהו במכוניתו,
וזהו פשע - האם בגלל זה באופן אוטומטי הוא יחדל להיות חבר כנסת? ידועה
לך המלחמה שנהלו הסופרג'יסטיות באנגליה, והן גם ישבו בבית-הסוהר - וזהו
גם כן פשע. לדעתך גניבת שתי תרנגולות זהו פשע - אבל זה יכול להיות גם
מעשה אחר. את, למשל, בתור מחוקקת יכולה להתנגד לחוק מסוים ולהודיע במפורש
שכל זמן שהוא קיים את תנודי לו ותעבדי עליו בכל עת ובכל שעה, וגם אם
תצטרכי ללכת בגלל זה לבית-הסוהר - האם בגלל זה צריך לבטל את כהונתך בכנסת?

צ. יהודה:
מה דין שופט במקרה כזה?

הי"ר י. הררי:
אין זה שייך לענין זה.

(מתקבלה הצעת חבר הכנסת א. ציזלינג
להפסיק את הוויכוח)

מחליטים

להשאיר סעיף 12 כפי שהוצע.

סעיף 13: פירוש: לצורך חוק זה ייראה כחבר הכנסת אדם שנבחר לחבר הכנסת תוך התקופה מפרסום האישור על היותו לחבר הכנסת עד לפרסום תוצאות הבחירות לכנסת שלאחריה.

פ. אילנית: יכול להיות שהכנסת מתפזרת לפני שמתפרסמות הרשימות.

ד. בר-רב-האי: הכונה היא, שלאחר שהכנסת מתפזרת, נמשכת חסינותו של חבר הכנסת, עד שהוכרז שחבר הכנסת הקודמת אינו חבר הכנסת הבאה, בכדי לתת לו אפשרות להשתתף במלחמת בחירות ללא כל הפרעות. באנגליה, החסינות נמשכת 40 יום לאחר פירוק הפרלמנט, מתוך הנחה שתוך 40 יום מתקיימות בחירות חדשות. אנו לא יכולנו לקבוע תאריך, ולכן, באופן טבעי, בא הניסוח הזה.

מ ח ל י ט י ם

לקבל את סעיף 13 בתוכנו • אבל יש לנסח אותו מחדש.

סעיף 14: כהונה במשרה (א) אין חבר הכנסת רשאי לכהן במשרה ששכרה משתלם מקופת המדינה והמינוי הוא מטעם המדינה.
(ב) היה שכרה של משרה כזאת משתלם שלא מקופת המדינה, חייב חבר הכנסת, הממשיך לכהן באותה משרה, לוותר על השכר.
(ג) מי שהיה שר, אסור לו, שלש שנים לאחר כהונתו כשר, להיות חבר בהנהלת חברה או אגוד אחר שקבלו זכיון מהמדינה בזמן כהונתו.

ע. מיטון: כאן כתוב "מקופת המדינה", ומה הדין במקרה ששכרו משתלם מקופה פרטית?

סעיף (א) מדבר רק על קטגוריה של עובדי המדינה. היו"ר י. הררי:

א. ציזלינג: יש כאן שני סעיפים. בסעיף (א) כתוב שאסור לו לכהן במשרה זו, אפילו אם אין הוא מקבל משכורת - זה היה הויכוח בכנסת. לכן, היה צורך בחוק מיוחד בנוגע לסגן שר. הוא אינו יכול להיות מנהל משרד, גם אם אינו מקבל משכורת. הוא אינו יכול אפילו להיות פקח מבלי לקבל משכורת.

תשובה לשאלתה של חברת הכנסת מיטון יש בסעיף (ב). חבר הכנסת יכול להיות חבר הועד הפועל של ההסתדרות, אך לא לקבל משכורת.

ד. בר-רב-האי: סעיף א ו-ב באו למלא האחד את משנהו. יש לנו חוק שכר חברי הכנסת ושם ניתנת תשובה לשאלת כפילות בהכנסות. כאן הכונה היא לא למשכורת, אלא לעצם המנוי על-ידי המדינה. אין חבר הכנסת רשאי לכהן כשופט בית-הדין לספטרות, מפני שהמנוי נעשה מטעם המדינה. בסעיף (ב) הכונה היא לסוג אחר של עניינים, שופטי בית-דין לשכר דירה - הם רשאים לכהן כשופטים כאלה, אך לא לקבל את השכר, כי המנוי הוא עירוני ולא מטעם המדינה.

י. סרלין:

אני מציע להתאים את הנוסח של סעיף (א) לחוק של סגני-השרים, כי לפי הנוסח הזה מתקבל שחבר כנסת לא יוכל לכהן אפילו כסגן-שר או שר.

פ. אילנית:

אני מציע להוסיף את המלים "פרט לשרים וסגני-שרים".

מ ח ל י ט י ם

להוסיף לסעיף 14 (א) את המלים:
"פרט לשרים וסגני שרים".

י. סרלין:

סעיף (ב) הוא יותר מעורפל ועלול ליצור מצב מנוגד לחוק השכר הקובע שאין לקבל משכורת מכל קופה ציבורית (היו"ר י. הררי: אסור לקבל כל משכורת שניה). יש לנו בסיון של שנתיים ויש ללמוד משהו מנסיון זה. אני זוכר את הויכוח שהתנהל בזמנו: לחבר הכנסת ציזלינג היתה כוונה, שלא התגשמה, שחברי כנסת ייהפכו למעין אגודה מקצועית של חברי הכנסת (א. ציזלינג: אף פעם לא היתה לי מגמה כזאת!). אזכיר לחבר הכנסת ציזלינג שאז בזכרה המלה "פקיד של" של אינו יכול להיות חבר כנסת, או שיתפטר ויפסיק לקבל את משכורתו. לעומת זאת אמרו, שפקיד של ירושלמי אינו יכול להיות חבר כנסת אבל ירושלמי בעצמו כן יכול להיות חבר כנסת דבעל עסקים רבים. עכשו, גם כן יש בכנסת סוחרים, בעלי תעשייה ועורכי-דין. כיום אנז, למשל, עוסק במקצוע של עורך-דין, איני שכיר היחיד, אבל אני שכיר הרבים, ולכן, אינני מבין משום מה אין חבר הכנסת יכול להיות חבר בהנהלה פרטית. אני מבין עוד את האיסור לקבל משכורת ממוסד הציבור, כי אין לשלם משכורת קפולה מכספי הציבור. (א. ציזלינג: כל משכורת פרטית היא על חשבון הציבור). אם כך - תחליטו שאין חבר הכנסת רשאי לעסוק במקצועו כרופא או עורך-דין. לפיכך, אני מציע לצמצם את הסעיף הזה ולכתוב: "היה שכרה של משרב, כזו משתלם שלא מקופת המדינה, אלא מקופה ציבורית אחרת" ונוסף לזה להגדיר מה זה קופה ציבורית.

א. ציזלינג:

אני מבקש למחוק סעיף (ב) מפני שאין הוא שייך לענין הנידון. סעיף (א) מדבר על כהונה ולא על משכורת ועניני המשכורת נידונים בחוק השכר.

מ ח ל י ט י ם

למחוק סעיף 14 (ב)

היו"ר י. הררי:

מכיון שהשעה היא 9.30 עלינו להפסיק עתה את הדיונים בחוק החסינות ולעבור לסעיפים הבאים.

הבאים.

פ. אילנית:

אני מציעה להמשיך ולגמור סעיף 14.

הצעת חברת הכנסת פ. אילנית
נדחתה.

א. ציזלינג:

אני מבקש, שאותם הדברים שהוחלט עליהם כבר, ניסוחם יהיה מוכן, כדי שבשבוע הבא נוכל לסיים את חוק החסינות ולהניחו על שולחן חברי הכנסת.

היו"ר י. הררי:

חלק מן הדברים נמסר לוועדת המשנה לניסוח סופי וחלק ליועץ המשפטי ואנו נבקש משניהם לטהר ולסיים את העבודה.

2. חברותו של חבר הכנסת ע. ז'בוטינסקי:

קבלתי מכתב מסייעת החרות בו הם מבקשים ממני לדחות את הדיון בשאלה זו; גם חבר

היו"ר י. הררי:

הכנסת ז'בוטינסקי מסכים לדחיה.

מחליטים

לדחות את הדיון בשאלה זו לשיבה הבאה.

3. מכתבו של חבר הכנסת פ. ברנשטיין בענין הצנזורה:

הועדה קבלה מכתב מחבר הכנסת פ. ברנשטיין בזו הלשון:

היו"ר י. הררי:

"הצנני להעביר לכם מכתב שנשלח אלי על ידי הג'ר רונל, סגן קונסול בקונסולית ישראל בניו-יורק, ואשר נפתח על ידי הצנזורה. לי לא ברור אם הצנזור הצבאי חושד בד"ר רונל או בי שאנחנו עושים פעולות המסכנות את בטחון המדינה, הייתי רוצה שמטעם הועדה ייעשו צעדים בכדי לברר את המקרה המוזר הזה."

זכור לכם, שבהצעת חוק החסינות קבלנו החלטה, שלא יכולה להיות צנזורה על מכתבים של חברי הכנסת.

אם לא כתוב על המעטפה שהוא חבר כנסת - אין הצנזור יכול לדעת זאת. השאלה היא - מה

ה. ברגר:

כתובתו של חבר הכנסת.

האם החלטנו שגם מכתבים מופנים לחברי הכנסת אסור לפתוח?

י. כסה:

היה ויכוח ארוך והחלטנו שהחסינות חלה על על מכתבים אל חברי הכנסת.

היו"ר י. הררי:

מכתבים רבים שהיו מיועדים אלי, נפתחו על-ידי הצנזורה. קרה כבר מקרה, שקבלתי מעטפה בלי מכתב. אנחנו קבלנו בזמנו החלטה ואני מבקש שיושב-ראש הועדה יודיע על כך ליו"ר הכנסת.

י. סרלין:

מכתב. אנחנו קבלנו בזמנו החלטה ואני מבקש שיושב-ראש הועדה יודיע על כך ליו"ר הכנסת.

לפני חודשיים או שלושה התלוננתי בפני ועדת הכנסת על אשר הצנזורה פותחת את מכתבי, ויושב

ז. גלוסקא:

ראש ועדת הכנסת לא מצא לנחוץ להביא את הענין בפני הועדה. עתה, כאשר חבר הכנסת ברנשטיין פונה לוועדה באותו ענין - הוא מביא אותו בפני הועדה. אני מבקש מאת ועדת הכנסת להודיע לנשיאות שיש להודיע לצנזורה, שאין לצנזר את המכתבים של חברי הכנסת.

היו"ר י. הררי:
מכתבך עמד בסדר-היום, עש אשר הועדה דנה בענין הצנזורה והחליטה את אשר החליטה ואז - ירד מכתבך מסדר-היום. מה שהתחדש הוא, שלאחר שהחלטנו, מסשיכים לפתוח את המכתבים של חברי הכנסת. הבעיה היא אם יש להחלטתנו תוקף, או שאין לנו תוקף עד אשר החוק יעבור את כל השלבים בכנסת ויתקבל על-ידה. הועדה צריכה להחליט בבעיה זו.

א. ציזלינג:
אני מציע להפסיק את הוויכוח ולהחליט שבשעת הנחת החוק על שולחן הכנסת - ואני מקווה שנוכל לסיים אותו בשבוע הבא - יצוינו במיוחד הסעיפים שיש להכניס בגדר הוראות אדמיניסטרטיביות עד התקבל החוק.

מחליטים

בשעת הנחת חוק חסינות חברי הכנסת זכויותיהם וחובותיהם על שולחן הכנסת - יצוינו במיוחד הסעיפים שיש להכניסם בגדר הוראות אדמיניסטרטיביות, עד התקבל החוק.

4. מכתבו של חבר הכנסת ת. טובי בענין חסינותו הפרלמנטרית:

היו"ר י. הררי:
קבלתי את המכתב הבא מחבר הכנסת ת. טובי. המכתב כתוב ערבית ומצורף לו התרגום העברי, שאותו אקרא בפניכם:

"ביום 23.2.51 בערב בקרני בביתי בחיפה קצין המשטרה בויס, וקרא בפני כתב-האשמה, שלפיו מאשימה אותי המשטרה בהשתתפות בהתקהלות בלתי-חוקית באותו יום בחיפה. סרבתי לקבל האשמה זו מהקצין בויס, וסרבתי לחתום על כתב ההאשמה. הסברתי לו שאני רואה את בקורו בביתי והפניינו אשמה זו כנגדי כפגיעה בחסינותי הפרלמנטרית כחבר-כנסת. אמנם, הקצין בויס התנצל על התנהגות זו, אולם עמד בתוקף על מילוי הפקודות שקבל מאת הממונים עליו. הקצין בויס הודיעני שהמשטרה אומרת להעמידני לדין. אני מוחה בתוקף על התנהגותה של המשטרה, שאני רואה בה, במקרה זה, פגיעה גלויה בחסינותו הפרלמנטרית של חבר הכנסת. אני סבור שחברי הכנסת שותפים לי בסברתי זו. אם כי אין עדיין חוק המפרט את מהותה של החסינות הפרלמנטרית, אני בטוח בכך שהכנסת לא תרשה למשטרה או לכל מנגנון מצבע אחר בממשלה להשליך מאחורי גומו את זכותם הטבעית של חברי הכנסת ליהנות מחסינות, שאותה מחייבת חברותם במוסד העליון של המדינה. אני מעמיד מקרה זה לדיונה המהיר של ועדת הכנסת, כדי לנקוט את העמדה הדרושה והאמצעים הנאותים לשמירת חסינותם הפרלמנטרית של חברי הכנסת."

ט. בן-עמי:
עלינו להחליט מה פרוש סעיף 36 בחוק הבחירות לאספה המכוננת, אשר אומר ש"מאותה שעה הוא יהנה מחסינות פרלמנטרית". הסעיף הוא אמנם קצר מאד, יש בו רק כמה מלים, אבל המושג "חסינות פרלמנטרית" קיים בחוק. אלה הטוענים שאין דבר כזה - אינם יודעים את החוק. לדעתי כל סעיף שאין לו הגבלה מסוימת - אפשר לפרשו במובן הרחב ביותר. כל זמן שהסעיף הזה קיים הוא מחייב את המשטרה. המשטרה טוענת שיש מכתב מפרקליטות המדינה, שלפיו אין במדינה חוק חסינות פרלמנטרית. למעשה, אשמה בכך ועדת הכנסת ולא הממשלה, כי היא דחתה את סיום הדיון בחוק החסינות.

מ. בן-עמי:
המושג "חסינות פרלמנטרית" קיים בכל העולם והוא ידוע - אין כל צורך לפרשו. ידוע גם הסעיף של "דבר המלך במועצתו", שגם הוא עדיין קיים, לצערי הרב. החוק הזה קובע שבמקרה שאין תשובה לשאלה מסוימת או קיימת אי-בהירות בחוק מסוים - פונים לחוק האנגלי ומבררים שם את השאלה שנתעוררה. לפי החוק הזה יש למושג זה פרוש ברור, וגם באנגליה אין מערערים על המושג "חסינות פרלמנטרית". בכל מדינה דמוקרטית קיים המושג הזה.

אם תחליטו שהסעיף הזה שישנו בחוק, שקבלה מועצת המדינה הזמנית, הוא סעיף דיק מכל תוכן, והוא נתקבל לשם סינוור עיניים של חברי הכנסת ואינו מחייב את השלטון המבצע, או את המשטרה, או כל מוסד אחר במדינה - תהיה זו תעודת עניות לכנסת, למחוקק, לחברי הכנסת ולמדינה כולה.

עלינו להחליט פעם ולתמיד, לא אם ההחלטות שקבלנו הן כבר ברורות-תוקף או לא, אלא אם הסעיף הזה הוא קיים ושריר. הועדה עשתה שרות דוב לחברי הכנסת ולכנסת כולה, בזה שנכנסה לפרטי פרטים של החוק, עוד לפני שהובא לקריאה ראשונה. זאת היתה חבלה מכוונת.

סעיף 36 בחוק הבחירות לאספה המכוננת מדבר בזו הלשון:

היור י. הררי:

"מיום פרסום ההודעה על תוצאות הבחירות נהנים הצירים מחסינות פרלמנטרית; מועמד שנבחר, אם הוא נמצא במאסר, ישוחרר רק ברשות האסיפה המכוננת."

אני מציע להוריד את הדיון הזה מעל סדר היום, ונמוקי הם כדלקמן:

א. תבורי:

ראשית, נימוק פורמלי: חוק החסינות עוד אינו חוק, כל זמן שהכנסת לא קבלה אותו. ישנם כל מיני פרושים, פרושים מרחיבים ומצמצמים, פרושים מבהירים ופרושים מערפלים. שמענו, שחברת הכנסת עדה מימון מסתייגת ביסוד לכל החוק, וייתכן שדעתה תתקבל בכנסת. אבל, אינני רוצה להסתתר מאחורי הנימוק הפורמלי הזה. אפילו המצדדים בהרחבת החוק אינם רוצים להפוך את חברי הכנסת לדבר קדוש שאין לנגוע בו. יכולתי עוד להבין, לו שמו אותו במעצר מבלי להודיע על כך לכנסת - אז יכול היה להסתמך על הדיונים המוקדמים שלנו ולהודיע על כך ליו"ר הכנסת. אינני יודע מדוע אסור למפקד המשטרה לבקר בביתו ולבקש ממנו לחתום שקיבל מכתב. המשטרה לא אסרה אותו ועדיין לא העמידה אותו לדין, מבלי להודיע על כך לכנסת. על מה מתאונן כן חבר הכנסת טובי. אין כאן ענין לחסינות, אפילו דאליבא של מרחיבי חוק החסינות.

אני מציע לעבור לסדר-היום על המכתב. אין כאן כל פגיעה וכל דבר העומד בניגוד לדעתו של חבר הכנסת בן-עמי.

אילו הייתי חבר הכנסת טובי - לא הייתי נוהג כך. הייתי נוהג כחבר הכנסת ארם המעונין להופיע, במקרה זה, במשפט, בכדי להוריד את המסווה סדמותו של השלטון הנוכחי בישראל, ולדבר גם דרך המשפט ולא רק דרך הכנסת.

א. ציזלינג:

א. ציזלינג:

אם אני מדבר כאן כחבר ועדת הכנסת, ולא כחבר מפלגה, המעובדין בהופעת מפלגתו בצורה הפגנתית זו או אחרת - עלי לומר, כי כחבר כנסת, אני חושב שההתנהגות של המשטרה במקרה זה, היא מעשה מחפיר. חבר הכנסת רשאי ויכול לדבר, ולהאשים אותו, יכולה אך ורק הכנסת. במה חטא חבר הכנסת טובי? לא בגניבת תרנגולות ולא בהברחת דיביזים ולא באיזה פשעים אחרים. אינני עוסק עכשו בתוכן דבריו - אין זה שייך לענין. הוא חטא בדיבור אל העם ודיבור אל העם זוהי זכותו של נבחר העם. אין המשטרה רשאית להתערב בזכותו זו ואם הממשלה רוצה שיהיה כבוד למדינה ולשלטונה, צריך השוטר קודם כל לדעת שהוא חייב כבוד בחבר הכנסת. אני מבין שוטרים עושים זאת בתוקף הוראות של מי ששולח אותם, ומי ששולח אותם, אל יסתגר מאחורי סגל המשטרה, כי אם ילך במדים הפוליטיים שלו וילך לכנסת וידבר אליה. היום עושים זאת על דיסקרימינציה פוליטית - מחר יעשו זאת על דיסקרימינציה גזעית ועוצ ועוד. דיבור חפשי, זוהי זכותו החפשית של הנבחר, ואם שוטר יכול לתבוא אותו לדיון, מבלי להודיע על-כך קודם לכנסת - פרוש הדבר שאין דיבור חפשי. (י. כסה: אין דיבור חפשי?) היום אין דיבור חפשי על-ידי כתיבה, אין דיבור חפשי על-ידי צנזור - היה לנו נסיון של מחקא על-ידי הצנזור, של דברי חבר הכנסת, ואמנם התנצלו בפנינו אחר-כך על מעשה זה - אלה הם סימנים של שיטה, שכאבם צריך לעקור אותם, כאבם צריך להתקומם נגדם.

אני קובע שיש להעלות את השאלה הזו ולהעביר אותה לנשיאות ולבקש ממנה שתתערב בדבר ותדרוש לבטל כל פניה כזאת מצד המשטרה לבחרי הכנסת.

פ. אילנית:

ברצוני גם כן לעמוד על כך, שחוק החסינות קיים. לידיעתם של חברת הכנסת מיטון וחברים אחרים המתכווננים לתמוך בהצעתה: הצעתכם טרם נתקבלה על-ידי הכנסת; יש חוק חסינות פרלמנטרית, ותנסו להציג את הענין כפי שתרצו - עובדה היא שחסינות פרלמנטרית פרושה קודם כל, שאין שוטר יכול להכנס לביתו של חבר הכנסת בתוקף תפקידו. אין זה חשוב שהוא קיבל פקודה - הוא מקבל כל מיני פקודות, אך חבר הכנסת אינו צריך להענות לתביעתו. אם חבר הכנסת רוצה ללכת לבית-המשפט ולדבר שם, הרי זה משום שהוא רוצה בכך, אבל לא בגלל פנייתו של השוטר. אנחנו עדים לכל מיני מעשים בלתי חשובים. לפי דעתי, הממשלה שאינה נהנית מאסון וחותרת על סעיף 4, עושה מעשה שהוא פשע. (ד. בר-רב-האי: מה זה נוגע לחסינות?) כל העתונות כותבת על כך, שהם רוצים לקבל חלקים מארצנו - מדברים על נמל חיפה ועל הנגב - ויש אנשים בארץ הזאת, שרוצים למחות נגד זה והם מוחים, ואין כל סיבה להסתגר מאחורי דברים שאינם קיימים. מבחינה ציבורית, זוהי זכותם של האנשים שנבחרו על-צד הציבור למחות נגד הדבר הזה.

מבחינה חוקית קיים חוק החסינות והמשטרה אינה יכולה לפרוץ לביתו של חבר הכנסת אדם או חבר הכנסת טובי. השוטר יכול להכנס לביתם בשעה שיוזמן לשתות כוס תה, אך אינו יכול להכנס בתוקף תפקידו כשוטר.

אני אומרת דבר אחד: דבר זה מוכיח מה שכבר אמרתי, שחוק החסינות, קיומו בשל מזמן, ואין אנו מטלאים את תפקידנו אם לא נקיים ישיבה מיוחדת כדי לסיים את החוק הזה.

מבחינה ציבורית, למחות נגד דבר שהוא נגד כל מה שהקימונו בארץ זאת - זאת היא חובתנו כנבחר הציבור וכאנשים בכלל.

ד. בר-רב-האי:

אני חייב לחבר הכנסת בן-עמי, הסברה לסעיף 36, מכיון שאני לקחתי חלק פעיל בניסוחו. ברור היה מלכתחילה שהסעיף הזה הוא נפל. על כתיבתו עמד שר הפנים בימים ההם, ד"ר גרינבאום ואנו, כמעט כולנו, התנגדנו לו. נקודת הכובד של סעיף 36 היא בחלקו השני; עמדה בפנינו אפשרות של בחירת אנשים שישובו בבית-הסדר ועלינו היה להבטיח את שחרורו של כל מי שייבחר. באשר הפנים, ד"ר גרינבאום והכניס את החלק הראשון ואני אז ציינתי לו, שכבודו זה, אין הסעיף הזה שווה מאומה, ושום שופט בישראל לא ידע כיצד לנהוג לפיו.

סעיף 46, על דבר המלך במועצתו אינו עוזר לנו. (היו"ר י. הרני: אי-אפשר לפרש חוק - לפרש אפשר רק "קומון לאו"). אין כאן שאלה של חוק. יש כאן שאלה של זכויות שנוצרו במשך מאות בשנים ומדי שנה בשנה מבקש הפרלמנט הבריטי מאת המלך לשמור על הזכויות המיוחדות של חברי הפרלמנט, והמלך נענה לבקשה זו.

מכיון שאני שולל את תוקפו של סעיף 36, אנו עומדים כיום בפני וקום. לו היינו מקבלים את החוק, כפי שהוא מונח לפנינו, הייתה המשטרה צריכה לפנות לכנסת ולבקש רשות להגיש כתב האשמה נגד חבר מסוים. החוק הזה אינו בר-תוקף עדיין והמשטרה נהגה בגבולות החוק הקיים בארץ. שנית, שום אספה בלתי-חוקית אינה הופכת לאספה חוקית משום שחבר כנסת ארגן אותה. (ואינני רוצה להכנס עתה לוויכוח על "מיג'ור פוליטי") להיפך - עצם העובדה שהוא נתן את ידו לדבר בלתי-חוקי, מחמירה את המצב.

י. סרלין:

אתחיל בהצעה, כי ההצעה היחידה והעצה היחידה במקרה זה היא: סוף כל סוף לסיים את חוק החסינות, ואם היה משהו שחיבל בחוק החסינות, הרי אלה חברי הכנסת בעצמם.

לגופו של ענין: משטרה זו רק פונקציה של הממשלה, והממשלה, גם כשארין חוק חסינות - ואני איני רוצה להסתמך כלל על סעיף 36, אם כי הוא יסוד מספיק מבחינה, לא רק חוקית, אלא פורמלית - חייבת, במשטר דמוקרטי, בכבוד חברי הכנסת. אם משהו מחברי הועדה אמר כאן, שיש לעקור את הדברים האלה מן השורש באבם, הרי הדוגמא הזאת, משום שאין היא חמורה, היא דוגמא שיש לעקור את הדבר הזה. מה זו ממשלה - האם זה משהו שונה מן הכנסת? הממשלה היא חלק בלתי-נפרד מן הכנסת ובה יושבים חברי הכנסת, האומרים לנו יום יום שקיים משטר דמוקרטי במדינת ישראל.

עלינו להתריע - וכאן אני בא ל-מה נעשה? והדבר דומה לענין הצנזורה, שישנם בין חברי הכנסת חברים נאיביים השולחים מכתבים לוועדת הכנסת בענין הצנזורה ולועדה אין כוח לעשות דבר. לפיכך, אני מצטרף לאלה, התובעים להקדיש ישיבה אחת של ועדת הכנסת לשם סיום חוק החסינות, כדי שנוכל, לפחות לפני שהכנסת הזאת מתפזרת, לסיים את החוק הזה, הנחוץ לנו גם בימי מערכת הבחירות. אני פונה לכל אלה, שאינם בדעה אחת עם חברת הכנסת סימון - ואתה אינך בא להתוכח בכלל - שיקבלו הצעה זו. (א. תבורי: ומה דעתך על ענין חבר הכנסת ת. טובי?) הוא בהחלט אינו בסדר. אתה אמרת שמבחינה חוקית אינך רוצה להסתמך מאחורי נימוק פורמלי, אבל במדינה שהממשלה היא חלק מן הכנסת, שהמשטר בה הוא דמוקרטי - חייבים לכבד את הזכויות החסינות של החברים, וכל אחד ואחד יודע במה זה מתבטא.

י. כסה:

לחבר הכנסת ציזלינג: אל יתמחה בהסרת מסוות. מה קרה פה? אין שום חוק פורמלי, כל זמן שלא קיים חוק החסינות. אין חוק חסינות - אבל אני מודיע: גם אם יש חוק חסינות לחברי הכנסת, אין חוק המרשה לחבר כנסת לארגן הפגנות בלתי-חוקיות. אתה אינך הפוסק והקובע מה פרוש "בלתי-חוקי" ובוזה אינך בעל-הבית של המדינה הזאת. חבר הכנסת תופיק טובי, כאמרו, חייב לדעת את גבולות המותר כארץ במדינה; אסור לו לארגן הפגנות ואסור לו להשתתף בפגנות בלתי-חוקיות. עדיין אין חוק חסינות שיתיר לחבר כנסת לעשות דברים בניגוד לחוק, שהם אסורים גם לאזרח רגיל - עדיין אין זכות כזאת לחבר הכנסת. קיים שוויון

י. כסה:

בין המשטרה וחברי הכנסת כל זמן שאין חוק פורמלי של חסינות. אם המשטרה מאשימה אותו בארגון הפגנה בלתי-חוקית היא יכולה להודיע לבו על כך - ואל תאיים עלינו בדמוקרטיה, אינך מפחיד אותנו. אנו נקבל חוק חסינות שיבטיח משטר דמוקרטי וכל זמן שלא קיים כאן השלטון של חבר הכנסת ת. טובי, אני בטוח שזכויותיהם של חברי הכנסת ישמרו כמו זכויותיהם של כל אזרחי המדינה.

אני מציע להוריד את הסעיף הזה מסדר היום ואנש מסתמך על העובדה הפורמלית, שאין עדיין חוק חסינות במדינה.

ע. סימון:

ישנם כאלה, הלועגים לדעתי, אך במדה שאנו מעמיקים בברור, אני נוכחת לדעת שבית-הסוהר בעוון פשע. כיצד מגיע אדם לבית-הסוהר - האם כצנחן? לא ולא - הוא יושב בבית-הסוהר משום שעשה מעשה שהוא בניגוד לחוק, ואם כך הדבר, הריהו בעיני פושע, ויהי המעשה שעשה איזה מעשה שלא יהיה. אינני משתוממת על חברת הכנסת פ. אילנית, היא וחבר הכנסת ת. טובי הם חברים לדעה אחת ולא ידיאולוגיה אחת - אך אני קצת מפקפקת בקשר לדעתו של חבר הכנסת ציזלינג. לפי דעת החברים האלה מתקבל, שלאזרח רגיל אסור הכל, ואילו לחבר הכנסת מותר הכל.

ה. ברגר:

חבר הכנסת ציזלינג צדק בהחלט, בשעה שאמר שזאת היא זכותו של חבר כנסת לדבר על העם. אבל, תסכים עמי שלכל דבר יש סייג: מה יהיה אם מחר יבא חבר כנסת לביתי ויזרוק מתוכו את אשתי וילדי, ויגיד, שבדירה זאת חייב הוא לדבר אל העם? יש לו זכות כזאת או אין לו? מבחינה חוקית, זהו בדיוק אותו המצב. חבר הכנסת יש לו הזכות לדבר אל העם - לפעמים יש לו אפילו החובה לדבר אל העם, גם כשאינו רוצה, הוא חייב לעשות זאת במסגרת החיים הדמוקרטיים. אם יש חוק האומר שכדי לארגן הפגנת רחוב יש צורך בקבלת רשיון 3 או 5 ימים לפני כן - אינני יודע בדיוק כמה זמן - זה חל גם על חבר הכנסת, גם הוא זקוק לרשיון.

שנית, נביח ארבע שהצעת החוק המונחת לפנינו, עברה כבר את הכנסת - וזהו כבר חוק - תראו לי פה סעיף, האומר על כניסת המשטרה לביתו של חבר הכנסת ולומר לו, שנגדו מוגשת תביעה. סעיף 7, אם איני טועה, הוא המקום היחיד בו ניתנת חסינות לדירת חבר הכנסת; נאמר כאן, שאסור לערוך בדירתו של חבר הכנסת חיפוש. במידה שמודיע לבו חבר הכנסת טובי, לא נערך כל חיפוש בדירתו וגם לא נעשה כל נסיון לערוך חיפוש בדירתו. מבחינה זאת, גם לו נתקבל כבר החוק הזה כחוק, אני מסופק מאד, אם היתה אפשרות כל שהיא, מבחינה חוקית, לעשות משהו נגד הפעולה שנעשתה.

המצב הוא שונה בקשר להגשת האשמה, ופה איני מקבל את דעתו של חבר הכנסת ד. בה-רב-האי. נכון אולי שכוונת המחוקק, כאשר הוחק החוק הזה, והוכנס סעיף 36, - שכוונתו היתה שלסעיף זה יהיה רק אופי דקלרטיבי. אבל, נמוקי המחוקק אינם חלק מהחוק ואינם מחייבים את השופט; הוא יכול להתחשב בזה, רצוי שיתחשב בזה, אבל אין הוא חייב להתחשב בזה. אם יש סעיף חסינות - יש לסעיף זה תוכן המקובל בעולם כולו וברור שאי-אפשר להעמיד חבר כנסת למשפט, מבלי להודיע על כך לכנסת. כאשר יגיע תורו של חבר הכנסת טובי להופיע בפני בית-דין, כאשר תוגש התביעה למשפט - אז, צריכה הכנסת להתאסף ולדון בכך, אבל לא עתה.

היו"ר י. הרי:

אני מסכים לדעתו של חבר הכנסת ברגר, שנמוקי המחוקקים אינם מעניינים לגמרי, ולא מעניין אותנו מה היו מחשבותיו של חבר הכנסת בר-רב-האי, בשעה שהכניס את סעיף 36. סעיף 36 מהווה חלק מן החוקים שלנו וברור מאד שחברי הכנסת הראשונים באנשים מחסינות פרלמנטרית, ואי-אפשר לומר שחסינות פרלמנטרית "זה לא כלום", "זה נפל וזה רק שבר שד"ר גדינבאום רצה להכניס לתוך החוק".

היו"ר י. הררי:

יכול להיות וויכוח רחב מאד על פרוש החסינות הפרלמנטרית, אבל אם קיים החוק הזה, איננו יכולים להוסיף עליו או לגרוע ממנו או למחוק אותו, אך אשר בחוק חוק אחר במקומו בכנסת - וזאת אנו עושים. ולהיפך - כל מה שאנחנו עושים, הוא חסר כל תוקף לגבי סעיף 36, כי הוא היחיד המחייב וכל זמן שהוא קיים, יכול חבר הכנסת ת. טובי, לנהוג כפי שהוא רוצה ולהסתמך עליו, או לנהוג כפי שחבר הכנסת ארם עושה, ולא להסתמך עליו. הסעיף הזה קיים ואיננו יכולים לחזקו או להחלישו.

אשר לחוק החסינות - כולנו מסכימים שעלינו למהר ולסיימו, ובמידה שוועדת החוקה תסיים את עבודתה, יתפנו החברים ונכבל לקיים ישיבה מיוחדת.

אשר למעשיו של חבר הכנסת ת. טובי - הויכוח אינו, אם הוא יכול לדבר אל העם. גם חבר הכנסת ציזלינג וגם אני לא ראינו את ההפגנה. עברתי במקרה ושמעתי אם מה שנאמר תחילה ברמקול. אך, האשמה היא, שלאחר שקבל רשיון לאספה פומבית, ארגן גם הפגנה. לו היה כתוב בחוק, שאפשר להוריד את החסינות - היינו עושים זאת ללא כל היסוס, מפני שאין זכותו, כחבר כנסת, מרשה לו להפריע ברחוב הרצל ואין היא מרשה לאלה שהלכו אחר לשבר זגוגיות. היות ואין חוק, ולא מדובר על הורדת חסינות, לדעתי, לפי המצב הקיים, או שחבר הכנסת טובי יסתמך על הסעיף הקיים, או שאנו לא נדון בזאת בכלל - כי אין אנו יכולים להחליט דבר.

ברצוני לציין, שיכולים להיות נמוקים שונים בעד הורדת הסעיף הזה מסדר-היום, אך אין זאת אומרת, שכל מי שמצביע בעד ההורדה, מסכים למה שהוצע בהתחלה.

ה צ ב ע ה

- בעד ההצעה, שכרגע, נשיבה זו, מורידים את הענין מעל הפרק 10 -
- בעד ההצעה שלא להוריד את הענין מעל הפרק 2 -

מ ו ל י ט י ם

עקב סעיף 36 מפקודת הססירות לאספה המכוונת ועקב העובדא שחוק החסינות הנידון בוועדה טרם הוכן - להספיד את ענינו של חבר הכנסת ת. טובי מסדר-יומה של הועדה.

אני מציע להודיע לחבר הכנסת ת. טובי, כי כאשר תוגש נגדו חביעה - יפנה לוועדת הכנסת.

ה. ברגר:

לאחר שהחלטנו להוריד את הענין מעל הפרק - איננו יכולים להחליט דבר. אין הדבר מונע מחבר הכנסת ת. טובי לפנות שנית לוועדת הכנסת.

היו"ר י. הררי:

5. שיחות טלפוניות של חברי הכנסת מבנין הכנסת:

א. ציזלינג:
פנו אלי חבים מחברי הכנסת בענין, שהם חשבו כי הוא בתחום תפקידי כיו"ר הועדה לסדרי הבית. הכוונה היא לחשבונות עבור שיחות טלפוניות מבנין הכנסת. עד עתה לא נהגו לקבל חשבונות עבור שיחות כאלה ואילו עתה נתקבלו החשבונות. פניתי למזכיר הכנסת, למר רוזטי, וביקשתי לדעת מדוע נשלחו החשבונות לחברי הכנסת, והוא הודיע לי, שבעבר לא קבלה הכנסת חשבונות, ואילו עתה היא קבלה אותם ולכן גם נשלחו לחברי הכנסת. אני מבקש, שעד אשר יוחלט בשאלה זו, יוקפאו החשבונות.

ב. רוזטי:
אם דנים לעצם הענין - אני מבקש לדון על נושא זה בנוכחותו של יו"ר הכנסת.

היו"ר י. הררי:
בענין אחר, באותו כוון, הוצע שיחד עם הגשת חוק החסינות לכנסת, יצויינו במיוחד אותם הדברים שצריכים להכנסם להוראות. רצוי אולי לצרף גם ענין זה.

י. כסה:
אני מציע להקפיא את החשבונות.

היו"ר י. הררי:
אני מציע לדחות את הדיון כדי שיו"ר הכנסת יהיה נוכח בו.

מ ח ל י ט י ם

לדון בשאלה זו בנוכחותו של יושב-ראש הכנסת.

6. יום מרד הגטאות:

פ. אילנית:
ה-19 לאפריל מתקרב וועדת הכנסת החליטה שועדת המשנה תגיש לה הצעות בקשר ל"יום מרד הגטאות" תוך שבועיים. השבועיים כבר עברו וטרם קבלנו את הצעות וועדת המשנה.

היו"ר י. הררי:
וועדת המשנה ביקשה ארכה נוספת של שבוע ימים.

7. מסקנות וועדת המשנה לעניני שכר:

היו"ר י. הררי:
בענין זה היו הצעות שונות ועלינו להחליט על כל אחת מהן. אזכיר לחברי הוועדה על מה דובר בזמנו: א. קופה של חברי הכנסת; ב. תשלום למשפחת טביב המנוח; ג. ביטוח במקרה של מוות; ד. תוספת הוצאות ליו"ר הכנסת ולסגני היו"ר; ה. תוספת הוצאות ליו"ר הועדות; ו. שנוי החישוב בתשלומים שחברי הכנסת מקבלים, ז.א. להגדיל את הוצאות ה-20 ל"י ולהקטין את האשל; ז. ההורדה של -5 ל"י בניגוד לחוק. נוסף לכך, הועלתה הצעה, שבמקרה שאבר כנסת נפטר, הוצאות הקבורה תהיינה על הכנסת.

צ. יהודה:
אני מציע להחליט על תשלום למשפחת חבר הכנסת
טביב המנוח, על בטוח חברי הכנסת ועל הקופה
הפנימית, ואת יתר הדברים אני מציע להעביר לוועדת המשנה.

הי"ר י. הררי:
אני מציע לגשת לדיון ולהחלטה, מבלי להיות
כפותים להחלטות הוועדה.

א. קופה: ההצעה היתה שכל חבר יפריש
לירה או חצי לירה ממשכורתו,
לקופה הדדית, וכראש הקופה הזאת תעמוד או הנשיאות או וועדה אחרת. העזרה,
מקופה זו, תנתן, בלי פרסום, והעומדים בראשה, יכריעו בעצמם בכל ענין וענין.
העזרה מקופה זו תנתן בצורת הלוואות ובצורות אחרות.

היתה דעה שהתנגדה לכל הענין הזה,
ונשאלה שאלה אם במקרה שתתקבל החלטה על הקמת קופה - האם החלטה זו תחייב
גם את החברים שמתנגדים לה? לדעתי אפשר להחליט על הקמת הקופה, אבל החלטה
זו לא תחייב את אלה שאינם רוצים להשתתף בה.

ד. בר-רב-האי: לדעתי אין כל טעם להצביע על דבר זה.

(בתקבלה הצעת חבר הכנסת א. ציזלינג, שחבר
אחד ידבר בעד וחבר אחד ידבר נגד כל הצעה).

א. סזור: לדעתי רצוי לקיים קופה כזו, שתמצא בידי הנשיאות,
ושכל אחד ישתתף בה בסכום של חצי לירה או לירה.

א. ציזלינג: העובדה שאנו דנים עכשו בענין זה מלמדת אותנו
משהו. הכנסת מתפזרת ואש ענין של בטוח - לכן,
יש אולי להגדיל את סכום הבטוח ליותר מ-10 לירות. כיום אין דבר שאינו ניתן
לביטוח וייתכן שסכום זה אינו מספיק. מתן כסתר אינה צורה מתאימה בשביל
חברי הכנסת, אם בענין זה תהיה פעם תרעומת יהיה הדבר יותר גרוע מכל דבר
אחר. לכן, אינני רואה כל טעם בכך.

מ ח ל י ט י ם

- א. יש לקיים קופה שתמש למתן עזרה לחברי הכנסת,
במקרה של צורך. (בתקבל ברוב של 5 קולות נגד 3).
- ב. הנהלת הקופה תמצא בידי הנשיאות, והיא אינה חייבת
למסור דין-וחשבון על אופן השימוש בה. (בתקבל ברוב
של 7 קולות נגד קול אחד).
- ג. התשלומים לקופה זו יהיו בסך של 1 ל"י לחדש.
(בתקבל ב-10 קולות).

פ. אילנית: אני מבקש שליך כל ההחלטות האלו ייכתב "הכנסת
הראשונה".

א. ציזלינג: האם זה חיוב או לא?

הי"ר י. הררי: אינני חושב שאני יכול לענות לך אם זה חיוב או לא.

א. סזור: אני מציע שהתשלומים לקופה זו יתחילו מ-1 למרץ.

צ. יהודה:

אני מציע שבנשיאות תקבל מכתב מתאים מיו"ר ועדת הכנסת, בשם ועדת הכנסת, ועל יסוד מכתב זה תשלח חוזר לחברי הכנסת, ובו תבקש מהם להשתתף בקופה.

פ. אילנית:

ישנם דברים המתקבלים בצורת חוק, וישנם דברים המתקבלים בצורת החלטה ועלינו לזכור את הדבר הזה. ההחלטות שאנו מקבלים כאן הן החלטות של נבחרים הכנסת הראשונה. בכנסת השניה ישבו נבחרים אחרים - יכול להיות שהם יזדהו/ עם חברי הכנסת הראשונה, אך הם יהיו רשאים להחליט בענין זה כפי שירצו. את חוק השכר קבלנו כחוק המדינה ואם יהיה צורך בכך - יכניסו האחרים תקנות בחוק. לעומת זאת, ההחלטות שנתקבלו כאן, נוגעות לחברים מסוימים ואינני חושבת שאפשר לחייב גם את הכנסת השניה לקבל החלטות אלו. אני מציע להמנע מהדבר הזה ולקבוע שהנבחרים מחליטים על דבר זה לתקופת כהונתה של הכנסת הראשונה.

צ. יהודה:

למרות שלהחלטתנו אין ערך בשביל המדינה, לדעתי יש לה ערך רב בשביל הכנסת - ערך דמוקרטי אנושי מאד. אין זו אגודה מקצועית ואין אנו יודעים מה צפוי עוד בחיינו ולכן, חושבני שאנשים שיש להם זכויות רבות, צריכים לקחת על עצמם גם את הזכות של דאגה הדדית - ובמקרה מסוים יש בכך משום כבוד. אנו צריכים להתחיל את הענין הזה בכנסת הראשונה כדי שיימשך עד סוף כל הדורות. ישנם דברים שהם בחוק וישנם דברים שהם בנוהג ואשך נכניס מנהג כזה - הוא צריך להמשך.

הצעת חברת הכנסת פ. אילנית נדחתה.

מחליטים

יו"ר הועדה יודיע על ההחלטה בענין הקופה, לנשיאות, וזו תפנה במכתב חוזר לחברי הכנסת, ותודיע להם על הקמת קופה זו, ותבקש מהם להשתתף בה, החל מ-1 במרץ, 1951.

ע. סימון:

האם החלטה זו מחייבת? שאם לא כן - מה ערך לקופה אם ישתתפו בה רק 25 או 30 חברים?

צ. יהודה:

אני מציע שהנשיאות תפנה לחברי הכנסת ותודיע להם שכל מי שמתנגד להשתתפות בקופה יודיע לה על כך - אחרת, ייחשב הדבר כאלו הוא מסכים להשתתף. אני מקווה שלא ימצאו חברים שיתנגדו לקמתה בקופה.

היו"ר י. הררי:

אני מציע שאת הלירה הזו ינכו סתוך ה-5 לירות שיש להחזיר לנו.

פ. אילנית:

את ה-5 לירות יש להחזיר לנו.

היו"ר י. הררי:

אני מסכים ללחות את הצעתי, עד אשר נדון בענין ה-5 לירות.

עלינו לעבור עתה לענין התשלום למשפחת טביב המנוח.

היו"ר י. הררי:

ההצעה בענין זה הייתה שהכנסת תשלם מתקציבה 1500 לירות ואת ה-1500 הנותרים ישלמו מתוך הסכום שנצטבר על-פני-כך שחבר הכנסת טביב המנוח לא קבל את משכורתו ובמקומו לא בא חבר אחר.

פ. אילנית:

אנו הצענו שתוך תקופה מסוימת, לאחר מותו של חבר, ממשיכה המשפחה לקבל את משכורתו, בין אם בא חבר אחר במקומו ובין אם לא בא.

א. ציזלינג:

עלי לומר, שקשה לי הדיון ברגע זה. אני מוכן למתן כל עזרה, אך אני חייב לגשת לזאת בצורה ציבורית. חבר הכנסת טביב המנוח בא לכנסת ממוסדות הסתדרותיים, ושם יש קופות תגמולים. נוסף לזאת, בתוך חבר הכנסת הוא קיבל סכום לבטוח - והסכום הזה צריך להיות מוקדש למטרה זו.

הדיון בשאלה זו נדחה לישיבה הבאה.